

Komitet Nauk Ekonomicznych PAN

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Instytut Nauk Ekonomicznych PAN

Patronat : RZECZPOSPOLITA

29 marca 2022 r.

Załącznik

Wprowadzenie do seminarium 19.04.2022 r.

nt. POLSKA GOSPODARKA WOBEC WYZWAŃ WEWNĘTRZNYCH I GEOPOLITYCZNYCH PO AGRESJI ROSJI NA UKRAINĘ

Gospodarka polska dość dobrze poradziła sobie z zagrożeniami dla wzrostu gospodarczego spowodowanymi przez (wciąż jeszcze trwającą) pandemię Covid-19. Jednakże – wbrew optymistycznym oczekiwaniom zwolenników Nowoczesnej Teorii Monetarnej – skutki luzowania ilościowego w polityce pieniężnej i ekspansywnej polityki fiskalnej w celu ograniczania negatywnych następstw gospodarczych i społecznych kryzysu pandemicznego musiały skutkować – nie tylko w Polsce zresztą – znacznym wzrostem dynamiki inflacji, zwiększeniem deficytu budżetowego i długu wewnętrznego, w pewnym zakresie „maskowanego” w naszym kraju przez pozabudżetowe (PFR, BGK) finansowanie kolejnych tarcz antykryzysowych.

W tej niełatwej sytuacji, dodatkowo pogłębianej przez trwający wciąż brak wsparcia unijnego związanego z Krajowym Planem Odbudowy, konieczność sprostania nowym wyzwaniom i implikacjom wywołanym wojenną agresją Rosji przeciwko Ukrainie może spotęgować dotychczasowe zagrożenia. Może osłabić lub wręcz zniwelować planowane skutki tarczy antyinflacyjnej, pogłębić nierównowagę finansów publicznych, zagrozić realizacji wielu programów socjalnych. Wysiłek państwa skierowany bezpośrednio na wsparcie uchodźców z Ukrainy, a także pomoc dla oddolnych inicjatyw obywatelskich w tym zakresie oraz konieczność zwiększania (problem, w jakim tempie) wydatków na bezpieczeństwo (w tym energetyczne i cybernetyczne) i obronność, implikuje wręcz pytanie, czy – i w jakiej części – nie stanie się konieczne zawieszenie niektórych przedsięwzięć o charakterze socjalnym (jak na przykład wypłata czternastej emerytury czy Program „Dobry start” i inne formy wsparcia bezpośredniego, związanego z edukacją szkolną). Powstaje też pytanie, czy biorąc pod uwagę zagrożenie pogłębiania się nierównowagi finansów publicznych, z wszystkimi tego negatywnymi skutkami, w tym wzrostem kosztów obsługi długu, możliwe będzie kontynuowanie preferencji fiskalnych w odniesieniu do nośników energii finalnej (gazu, elektryczności i paliw) po zakończeniu ich planowanego okresu obowiązywania. Pytań jest oczywiście znacznie więcej – na przykład związanych z kolejnymi, oczekiwanymi podwyżkami stóp procentowych. Mamy nadzieję – jako organizatorzy seminarium – że zostaną one w trakcie seminarium nie tylko postawione, ale i podjęte zostaną próby odpowiedzi.